

ПРОТОКОЛ

СЪБИТИЕ: Кръгла маса

ТЕМА: „Постижения в прилагането на Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства от ПРСР 2014-2020. Нови инициативи на ЕК в контекста на Европейската зелена сделка и бъдещата роля на консултантските организации в подкрепа на иновациите“

ДАТА: 08 септември 2021 г.,

МЯСТО: хотел „ВСК Кентавър“, гр. Дряново

МОДЕРАТОР: Таня Георгиева, ключов експерт към ЗУ на НСМ

БРОЙ участници: 30

ЗАПИС/ПРОТОКОЛ ОТ СРЕЩАТА

ОСНОВНИ ЦЕЛИ: подобряване на знанията и уменията на експертите от НССЗ, ангажирани на регионално ниво в прилагането и консултирането на бенефициенти по мерки/подмерки от ПРСР 2014-2020; създаване на условия за взаимен обмен на опит, знания и информация с цел набиране на идеи и обратна връзка относно подобряване на прилагането и изпълнението на Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства от ПРСР 2014-2020; генериране на нови решения и предложения въз основа на националния опит; принос в изграждането на експертен капацитет по отношение на консултирането на малките стопанства за приложими практически иновации; формиране на нови знания относно: новите инициативи на ЕК в контекста на Европейската зелена сделка и връзката им с националните политики, AKIS в стратегическите планове по ОСП за периода 2023-2027 и ролята на консултантските организации; представяне на актуална информация за постигната в края на юни 2021 г. сделка за ОСП за периода 2023-2027 и очаквани за новото законодателство; установяване на партньорства и комуникационни връзки между ЗУ на НСМ и НССЗ, способстващи за популяризиране на иновациите в агросектора; да се създадат и осигурят условия за ефективно, ефикасно и прозрачно функциониране на ЗУ на НСМ.

ПРЕДСТАВИТЕЛИ/заинтересовани страни: 30 експерти от НССЗ и ЗУ

КОМЕНТАРИ/бележки:

Кръглата маса започна в 11:30 ч. с представяне от ключов експерт на ЗУ на програмата, както и организационни изисквания по необходимостта за провеждането на събитието в съответствие с противоепидемичните мерки. В първата презентирана тема бяха

представени и дискутирани резултатите от прилагането на Тематична подпрограма за развитие на малки стопанства от ПРСР 2014-2020 (ТПП), посочени в Годишния доклад за изпълнението на Програмата за 2020 г., както и някои основни изводи от този доклад по отношение на ефекта от въвеждането на ПРСР 2014-2020 в ЗУСЕСИФ и ИСУН 2020 през 2018 г. и затрудненията при отчитане на данните. Участниците изразиха позитивна оценка, че тези факти с произхода на проблемите с прилагането на ПРСР най-накрая са официално посочени, но бяха скептични, че УО ще се захване в кратък срок с тяхното разрешаване, тъй като се изисква стабилна политическа среда и редовно правителство, което да въведе законови промени. Събитието продължи с дискусия за събиране на примери за различни практики по ТПП и за набиране на идеи за подобряване на прилагането и изпълнението, вкл. подобряване на публичния имидж, прозрачността и ефективността на работа на администрацията и процедурите, облекчаването на административната тежест и др. За целите на дискусията от ЗУ на НСМ беше представена обобщена информация за получената при тях от широк кръг заинтересовани страни обратна връзка за ПРСР, която се събира и обобщава от 3 години насам и която е представена към УО чрез междинните доклади на ЗУ. Като обратна връзка от дискусията по темата, която продължи и след обедната почивка, могат да бъдат открити следните представени мнения и предложения:

- Прекалено обемна документация, усложнени изисквания и процедури по всички мерки от ПРСР 2014-2020 след въвеждането през ИСУН; без НССЗ малките стопани не могат да работят ефективно с ИСУН; процедурите на ПМС 160/2016 колко са адекватни за такива малки проекти и бенефициенти?!
- Забавяне разглеждането на проектите от страна на ДФЗ- но последните месеци се подобрява;
- Трудна работа на бенефициентите с ИСУН (при регистриране и използване на платформата) и прекалено сложно отчитане и подаване на проекти- да има възможност за подаване на проекти освен чрез ИСУН и лично;
- Непрекъснато променящи се условия при кандидатстване преди всеки прием объркват кандидатите;
- Да са ясни и навременни отговорите в ИСУН 2020;
- Разясненията на УО да са по-точни и наистина да са разяснения, а не да пораждаат повече въпроси;
- Лоша комуникация между бенефициенти и ДФЗ през ИСУН; комуникация с ДФЗ само през ИСУН не е подходяща младите фермери и бенефициентите по ТПП- известия за подадени проекти в ИСУН да се получават не само на имейл, но и чрез SMS на мобилния телефон;
- Надграждане капацитета на ДФЗ във връзка със специализирани въпроси;
- УО и/или ДФЗ да публикуват регулярно наръчници за най-често допускани грешки по всяка мярка/подмярка (вкл. компенсаторните) и така да ограмотяват бенефициентите (както при кандидатстване, така и в периода на мониторинг)- няколкото такива на ДФЗ са доста полезни;
- Липса на синхрон в дейностите на РРА по отношение на прикачване на документи в ИСУН;

- Уеднаквяване на изискванията, начин на работа, изисквани документи и отношение към клиента в различните ОД на ДФЗ;
- Различен подход при разглеждане и проверка на стопанствата;
- Недобре балансирани стандартни разлики в новата таблица за определяне на СПО спрямо старата;
- Новата таблица за СПО не дава възможност на много стопани с трайни насаждения да участват по мерките;
- Да се предвидят по-големи бюджети за 6.1 и 6.3 в новия програмен период, за да достигнат средства до повече кандидати и да се сведе до минимум административната тежест;
- Да се финансират всички производства по подмярка 4.2, а не приоритетни култури;
- Как се определя тавана за подпомагане по инвестиционните подмерки и как се определя кои култури и животни да бъдат приоритетни- повече прозрачност и аргументация;
- По-голяма, съдържателна и ясна реклама на мерките по ПРСР (особено телевизионните);
- Сайтовете на ДФЗ и МЗХГ да са по-лесно структурирани и организирани, за да се намира лесно информацията.

В синтезиран вид бяха представени новостите по отношение на прилагането на ПРСР 2014-2020 в преходния период на ОСП през 2021 и 2022 г. и основни аспекти националните решения по ПРСР, уреждащи прилагането в преходния период.

След кратка кафе пауза събитието продължи с презентацията на ключовия експерт на ЗУ на НСМ относно нови инициативи на ЕК в контекста на Европейската зелена сделка и връзката им с националните политики, в рамките на която бяха представени: стратегията „От фермата до трапезата“, нова стратегия за Биологично разнообразие 2030, План за действие за развитие на биологичното производство на ЕК от март 2021 г., както и резултати от прогнозна оценка на ефекта и последствията от въвеждането на нови завишени агроекологични цели в новата ОСП у нас на ИАИ.

Кръглата маса продължи с представяне на AKIS: дефиниция, кои са участниците, целите, откъде идва политиката на AKIS, какви са характеристиките на AKIS на страните от ЕС, новите разпоредби от проекторегламента за модернизация, иновации и дигитализация към Стратегическите планове по ОСП 2023-2027, препоръките на ЕК за интегриране на съветници в AKIS за насърчаване на споделянето на знания и иновации за селското стопанство и селските райони, както и очакваната по-засилена роля на консултантските организации в бъдеще. Г-жа Георгиева посочи публикуваните в сайта на НСМ в секция „библиотека“ материали на ЕПИ-АГРИ, които са преведени от ЗУ на НСМ на български език и предоставят богата информация по тази нова тема: „Системи за знания и иновации в селското стопанство“ и „Възможности за земеделските производители в ерата на цифровите технологии: ролята на СЗИСС – Окончателен доклад“. Тя обясни кои от настоящите мерки на ПРСР 2014-2020 са с пряк ефект за AKIS (М 1, М 2, М 16) и кои с индиректен ефект (М 6; М 10; М 11), като резюмира актуална информация за прилагането на подмерки 1.1, 1.2, 2.2, 16.1 и 16.4, както и очакваните приеми през 2021

по някои от тях. Ключовият експерт посочи проектите на интервенции по ЕЗФРСР, разработени към момента в рамките на ТРГ-то за разработване на Стратегическия план по ОСП 2023-2027, имащи отношение към СЗИСС, а именно: Професионално обучение и придобиване на умения, Консултантски услуги, Подкрепа за оперативни групи в рамките на Европейското партньорство за иновации, Сътрудничество за къси вериги на доставки и местни пазари, Инвестиции в дигитализация на земеделски стопанства, посочвайки и информационните ресурси за тях. Презентирана беше и визията на националната Система за знания и иновации в селското стопанство, както и за новата Национална мрежа за ОСП, включително кои са участниците в СЗИСС и какви са предвидените дейности за развитие и укрепване на връзка и между тях.

Програмата продължи с темата за консултирането на малките стопанства относно приложими практически иновации, за която ключовият експерт на ЗУ се позова на заключенията от кончателния доклад на ЕПИ-АГРИ от семинара „Small is smart“ - Innovative solutions for small agricultural and forestry holdings“. Г-жа Георгиева презентира полезни информационни ресурси за откриване на успешни примери за агроинновации, които експертите на НССЗ могат да ползват в съветническата си дейност - базата данни на мрежата на ЕПИ-АГРИ и новите бази данни на ЕК по програмите „Хоризонт“ и LIFE, маркирайки и какъв е фокусът на двете научноизследователски програми на ЕК. Тя сподели за работата на ЗУ на НСМ в събирането, превода и разпространението на примери за иновации в сектора и презентира конкретни проекти по ЕПИ, „Хоризонт“ и LIFE, коти екипът на ЗУ вече е популяризировал. Обсъдени бяха някои комуникационни връзки между ЗУ на НСМ и НССЗ, които могат да имат принос за популяризиране на иновациите в агросектора- а именно, експертите на НССЗ могат да споделят сред своите клиенти публикациите на НСМ за агроинновации, да се възползват от безплатния абонамент за електронния бюлетин на НСМ, както и да насочват техните клиенти към сайта на НСМ и чрез активната връзка от сайта на НССЗ, водеща към сайта на Мрежата. Дискутирайки възможностите ЗУ да набира информация от експертите на НССЗ за иновативни проекти сред техните клиенти, повече участници споделят, че хората се страхуват да разкрият добри практики заради зложелатели и евентуално предизвикване на нови проверки от ДФЗ, но има и отворени за споделяне.

Към края на кръглата маса г-жа Георгиева представи и кои са основните моменти на политическото споразумение за ОСП 2023-2027 от юни'21, постигнато между европарламента, Съвета на ЕС и Комисията, обяснявайки още и какви са следващите стъпки от графика на европейските институции за финалното гласуване на законодателния пакет за ОСП 2023-2027, очакванията за приемането на вторичното законодателство по прилагането на базовите регламенти, както и важните срокове за изпращане и одобрение на стратегическите планове от ЕК. Кръглата маса бе официално закрита в 17:30 ч.